

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300

การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ISA™ 300 – การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน ที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษในเดือนเมษายน พ.ศ. 2553 โดย International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) ของ International Federation of Accountants (IFAC) ได้แปลเป็นภาษาไทยโดย สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2555 และทำซ้ำโดยได้รับอนุญาตจาก IFAC ทั้งนี้ ขั้นตอนในการแปลมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศได้รับการพิจารณาจาก IFAC และการแปลนี้ได้ดำเนินการตาม “แถลงการณ์นโยบาย – นโยบายในการแปลและทำซ้ำมาตรฐานที่ออกโดย IFAC” ข้อความของมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศทั้งหมดที่ได้รับการอนุมัติคือข้อความที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษโดย IFAC

ข้อความภาษาอังกฤษของ ISA™ 300 – การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน © 2010 สงวนลิขสิทธิ์โดย International Federation of Accountants (IFAC)

ข้อความภาษาไทยของ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300 – การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน © 2012 สงวนลิขสิทธิ์โดย International Federation of Accountants (IFAC)

ต้นฉบับ : *Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements* ISBN: 978-1-60815-052-6

ติดต่อ Permissions@ifac.org เพื่อขออนุญาตทำซ้ำ ครอบครองหรือเป็นสื่อ หรือใช้เอกสารฉบับนี้ ในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300

การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน

(ถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555)

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
คำนำ	
ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้	1-2
วันที่ถือปฏิบัติ	3
วัตถุประสงค์	4
ข้อกำหนด	
การมีส่วนร่วมของสมาชิกหลักในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	5
กิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี	6
กิจกรรมการวางแผนงาน	7-11
เอกสารหลักฐาน	12
ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการรับงานสอบบัญชีครั้งแรก	13
การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น	
ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้	ก1-ก4
การมีส่วนร่วมของสมาชิกหลักในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	ก5
กิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี	ก6-ก8
กิจกรรมการวางแผนงาน	ก9-ก18
เอกสารหลักฐาน	ก19-ก23
ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการรับงานสอบบัญชีครั้งแรก	ก24
ภาคผนวก ข้อพิจารณาในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม	

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300 “การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน” ควรอ่านร่วมกับ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 “วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี”

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

1. มาตรฐานฉบับนี้เกี่ยวข้องกับขอบเขตของผู้สอบบัญชีในการวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ใช้เป็นกรอบสำหรับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีถัดไปของลูกค้ารายเดิม ทั้งนี้ ประเด็นที่ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาเพิ่มเติมในการวางแผนงานเมื่อรับงานสอบบัญชีครั้งแรกได้แสดงไว้ต่างหาก
2. การวางแผนงานตรวจสอบ เกี่ยวข้องกับการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและการพัฒนาแผนการสอบบัญชี การบริหารคุณภาพในระดับงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ร่วมกับการวางแผนงานตรวจสอบที่เพียงพอตามมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ จะช่วยผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบงบการเงินหลายประการ ซึ่งรวมถึง (อ้างอิงย่อหน้าที่ ก1-ก4)
 - ช่วยผู้สอบบัญชีให้แน่ใจว่าได้มีการพิจารณาเรื่องที่สำคัญต่อการตรวจสอบอย่างเหมาะสม
 - ช่วยผู้สอบบัญชีในการระบุประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างทันที่
 - ช่วยผู้สอบบัญชีให้จัดการและบริหารงานสอบบัญชีอย่างเหมาะสม เพื่อให้งานสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 - ช่วยในการเลือกสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีระดับความรู้และความสามารถที่เหมาะสม เพื่อให้ตอบสนองต่อความเสี่ยงที่คาดการณ์ไว้ และช่วยในการมอบหมายงานให้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม
 - ช่วยในการกำหนดแนวทางและควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
 - ช่วยในการประสานงานกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มและผู้เชี่ยวชาญ (ถ้าเกี่ยวข้อง)

วันถือปฏิบัติ

3. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555

วัตถุประสงค์

4. วัตถุประสงค์ของผู้สอบบัญชี คือ เพื่อวางแผนงานตรวจสอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อกำหนด

การมีส่วนร่วมของสมาชิกหลักในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

5. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบและสมาชิกหลักอื่นในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนงานตรวจสอบ ซึ่งรวมถึงการวางแผนและการร่วมปรึกษาระหว่างสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (อ้างอิงย่อหน้าที่ ก5)

กิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี

6. ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้เมื่อเริ่มต้นการตรวจสอบบัญชีในงวดปัจจุบัน
- (ก) ปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ที่เกี่ยวกับการตอบรับงานและคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานตรวจสอบ¹
 - (ข) ประเมินการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)² และ
 - (ค) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210³ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก5-ก7)

กิจกรรมการวางแผนงาน

7. ผู้สอบบัญชีต้องจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขต ช่วงเวลา และแนวทางของการตรวจสอบ และเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการตรวจสอบ
8. ในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) และ
- (ก) ระบุลักษณะของงานตรวจสอบซึ่งจะกำหนดขอบเขตของงาน
 - (ข) ทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการรายงานตามข้อตกลงรับงาน เพื่อกำหนดช่วงเวลาในการตรวจสอบ และลักษณะของการติดต่อสื่อสารที่จำเป็น
 - (ค) พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งผู้สอบบัญชีใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพแล้วเห็นว่า มีนัยสำคัญในการกำหนดแนวทางในการทำงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
 - (ง) พิจารณาถึงผลของกิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี และพิจารณาว่าความรู้ของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบที่ได้จากการปฏิบัติงานอื่นในกิจการนั้น ๆ มีความเกี่ยวข้องหรือนำมาใช้ได้หรือไม่
 - (จ) กำหนดลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของทรัพยากรที่จำเป็นที่จะใช้ในการตรวจสอบบัญชี⁴ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก8-ก11)
9. ผู้สอบบัญชีต้องพัฒนาแผนการสอบบัญชี ซึ่งต้องรวมถึงการอธิบายความที่เกี่ยวกับ
- (ก) ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก14)

¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) “การบริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ 22-24

² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 16-21

³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210 “ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี” ย่อหน้าที่ 9-13

⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 25

- (ข) ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขต ของวิธีการประเมินความเสี่ยงซึ่งได้วางแผนไว้ตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564)⁵
 - (ค) ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขต ของวิธีการตรวจสอบที่วางแผนไว้ในระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ ตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330⁶
 - (ง) วิธีการตรวจสอบอื่น ๆ ที่ได้วางแผนไว้ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติในการตรวจสอบ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก15-ก17)
10. ผู้สอบบัญชีต้องปรับให้เป็นปัจจุบันและเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชีตามความจำเป็นในระหว่างการตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก18)
11. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องสอบทานกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี

เอกสารหลักฐาน

12. ผู้สอบบัญชีต้องจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับ⁷
- (ก) กลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม
 - (ข) แผนการสอบบัญชี และ
 - (ค) การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมหรือแผนการสอบบัญชีที่มีนัยสำคัญในระหว่างการตรวจสอบ ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับลักษณะระยะเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ⁸ และเหตุผลสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก19-ก23)

ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการรับงานสอบบัญชีครั้งแรก

13. ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ก่อนที่จะเริ่มการตรวจสอบครั้งแรก
- (ก) ปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) เกี่ยวกับการตอบรับความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานตรวจสอบ⁹
 - (ข) ติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีคนก่อน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี เพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก24)

⁵ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564) “การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ”

⁶ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 “วิธีปฏิบัติของผู้สอบบัญชีในการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้”

⁷ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 230 “เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ” ย่อหน้าที่ 8-11 และ ก6

⁸ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 30 และ ก91-ก92

⁹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 22-24

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 1)

- ก1. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบบางด้านของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพในระดับของงานตรวจสอบงบการเงิน และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) มีความเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ตัวอย่างเช่น ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานต้องพิจารณาว่าสำนักงานได้มอบหมายหรือจัดหาทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมในการปฏิบัติงานให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยคำนึงถึงลักษณะและสถานการณ์ของงานสอบบัญชี การพิจารณาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการทำให้มั่นใจเกี่ยวกับลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมตามที่กำหนดในย่อหน้าที่ 8 ของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้
- ก2. ลักษณะและขอบเขตของกิจกรรมการวางแผนงานตรวจสอบจะขึ้นอยู่กับขนาดและความซับซ้อนของกิจการ ประสบการณ์ของสมาชิกหลักในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบจากการตรวจสอบในปีก่อน ๆ ในกิจการนั้น และการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นระหว่างการตรวจสอบ ในการวางแผนการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีอาจใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารโครงการต่าง ๆ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)¹⁰ อธิบายถึงวิธีการที่เทคนิคและเครื่องมือดังกล่าวอาจช่วยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบในการบริหารคุณภาพงานตรวจสอบ
- ก3. การวางแผนงานตรวจสอบไม่ใช่ขั้นตอนที่แยกจากงานตรวจสอบ แต่เป็นกระบวนการที่จะต้องปฏิบัติต่อเนื่องกันไปโดยตลอด โดยมักจะเริ่มต้นหลัง (หรือต่อเนื่อง) จากที่สิ้นสุดการตรวจสอบในครั้งก่อน และต่อเนื่องไปจนกว่าการตรวจสอบบัญชีในครั้งปัจจุบันจะเสร็จสิ้นลง อย่างไรก็ตาม ในการวางแผนการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาเรื่องช่วงเวลาสำหรับกิจกรรมและวิธีการตรวจสอบบางอย่าง ซึ่งต้องทำให้เสร็จก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการตรวจสอบด้วยวิธีการตรวจสอบอื่นต่อไป ตัวอย่างเช่น ก่อนมีการระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้
- การใช้วิธีวิเคราะห์เปรียบเทียบในการประเมินความเสี่ยง
 - ทำความเข้าใจสภาพโดยทั่วไปเกี่ยวกับกรอบของกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกิจการ และการพิจารณาว่ากิจการได้มีการปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายและข้อบังคับนั้นอย่างไร
 - การกำหนดความมีสาระสำคัญ
 - การพิจารณาความจำเป็นในการใช้ผู้เชี่ยวชาญ
 - ผลของวิธีการประเมินความเสี่ยงอื่น

¹⁰ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ก73-ก74

- ก4. ผู้สอบบัญชีอาจปรึกษาหารือกับผู้บริหารของกิจการเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของการวางแผน เพื่อช่วยผู้สอบบัญชีในการบริหารและบรรลุคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ (ตัวอย่างเช่น เพื่อประสานวิธีการตรวจสอบที่ได้วางแผนไว้กับงานที่ทำโดยบุคลากรของกิจการ) ถึงแม้ว่าการปรึกษาหารือดังกล่าวจะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง กลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชีก็ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี เมื่อมีการปรึกษาหารือกับผู้บริหารเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีต้องใช้ความระมัดระวังเพื่อไม่ให้ประสิทธิผลการตรวจสอบลดลง ตัวอย่างเช่น การปรึกษาหารือกับผู้บริหารเกี่ยวกับลักษณะ และช่วงเวลาของวิธีการตรวจสอบในรายละเอียดอาจลดประสิทธิผลในการตรวจสอบ เนื่องจากผู้บริหารสามารถที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

การมีส่วนร่วมของสมาชิกหลักในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 5)

- ก5. การมีส่วนร่วมของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบและสมาชิกหลักอื่นในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ในการวางแผนงานตรวจสอบโดยใช้ประโยชน์จากประสบการณ์และความเข้าใจในธุรกิจจะช่วยเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในกระบวนการวางแผน¹¹

กิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 6)

- ก6. การปฏิบัติตามกิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชีที่ระบุในย่อหน้าที่ 6 ในช่วงเริ่มต้นของงานตรวจสอบบัญชีในงวดปัจจุบัน ช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถระบุและประเมินเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจมีผลกระทบในทางลบต่อความสามารถในการบริหารและบรรลุคุณภาพในระดับงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)
- ก7. การปฏิบัติตามกิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชีช่วยผู้สอบบัญชีในการวางแผนงานตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น
- รักษาความเป็นอิสระที่จำเป็นและสามารถที่จะปฏิบัติงานสอบบัญชีตามข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี
 - พิจารณาว่าไม่มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของผู้บริหารที่อาจกระทบต่อความสมัครใจในการรับงานสอบบัญชีที่ต่อเนื่อง
 - พิจารณาว่าไม่มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับลูกค้านำเข้าเกี่ยวกับข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี
- ก8. การปฏิบัติงานเบื้องต้นทั้งที่เกี่ยวข้องกับการรับงานสอบบัญชีที่ต่อเนื่องและการประเมินด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (รวมถึงความเป็นอิสระ) เมื่อเริ่มงานตรวจสอบในงวดปัจจุบัน จะต้องทำก่อนที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบในขั้นตอนที่สำคัญของการตรวจสอบบัญชีในงวดปัจจุบัน ทั้งนี้

¹¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564) ย่อหน้าที่ 17 และ 18 กำหนดและให้แนวทางในการปรึกษาหารือของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่งบการเงินของกิจการอาจแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ และตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 “ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการทุจริตในการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ 16 ให้แนวทางโดยเน้นให้มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่งบการเงินของกิจการอาจแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริต

ในแง่ของการรับงานสอบบัญชีที่ต่อเนื่อง ขั้นตอนเบื้องต้นดังกล่าวมักจะเกิดขึ้นภายหลัง (หรือต่อเนื่อง) จากการสิ้นสุดการตรวจสอบบัญชีของรอบบัญชีก่อน

กิจกรรมการวางแผนงาน

กลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม (อ้างถึงย่อหน้า 7-8)

- ก9. กระบวนการในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมอาจรวมถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำเร็จของขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชี)
- ลักษณะของทรัพยากร (บุคคล เทคโนโลยี หรือทางปัญญา) ที่จะนำไปใช้สำหรับการตรวจสอบในแต่ละงานเป็นการเฉพาะ ตัวอย่างเช่น การนำสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์มาใช้ในงานที่มีความเสี่ยงสูง หรือมอบหมายผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดการกับประเด็นที่ซับซ้อน
 - จำนวนทรัพยากรที่จะจัดสรรไปตามงานตรวจสอบต่าง ๆ เป็นการเฉพาะ ตัวอย่างเช่น การกำหนดจำนวนสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มอบหมายให้เข้าร่วมการตรวจนับสินค้าคงเหลือในสถานที่ตั้งหลายแห่ง ลักษณะและขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม และการสอบทานงานของผู้สอบบัญชีดังกล่าวในกรณีของการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ หรือการจัดสรรจำนวนชั่วโมงการทำงานในสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูง
 - การกำหนดว่าจะใช้ทรัพยากรในการทำงานแต่ละงานเมื่อไร เช่น ในช่วงการตรวจสอบระหว่างกาล หรือ ณ วันตรวจตัดยอดที่สำคัญ และ
 - การพิจารณาว่าจะให้แนวทาง ควบคุมดูแล หรือใช้ทรัพยากรเหล่านั้นอย่างไร ตัวอย่างเช่น จะมีการจัดการประชุมเพื่ออธิบายงานโดยสรุปให้กับสมาชิกในกลุ่มเมื่อใด การสอบทานงานโดยผู้สอบบัญชีและผู้จัดการที่รับผิดชอบงานตรวจสอบจะอย่างไร (เช่น ในสถานที่ทำงานของลูกค้า หรือนอกสถานที่ทำงานของลูกค้า)
- ก10. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) มีข้อกำหนดและแนวทางเกี่ยวกับทรัพยากรสำหรับงานตรวจสอบและการปฏิบัติงานตรวจสอบ (ซึ่งรวมถึงการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ)
- ก11. ตัวอย่างของข้อพิจารณาในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมได้แสดงไว้ในภาคผนวก
- ก12. เมื่อได้มีการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมแล้ว ผู้สอบบัญชีสามารถที่จะพัฒนาแผนการสอบบัญชีเพื่อตอบสนองต่อเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบโดยการใช้ทรัพยากรของผู้สอบบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชีในรายละเอียดไม่จำเป็นที่จะต้องแยกออกจากกันหรือทำตามลำดับ หากแต่ทั้งสองขั้นตอนนี้ต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

เนื่องจากเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งแล้ว ก็จะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงของอีกขั้นตอนหนึ่ง

ข้อพิจารณาเฉพาะสำหรับกิจการขนาดเล็ก

ก13. ในการตรวจสอบกิจการขนาดเล็ก การตรวจสอบทั้งหมดอาจทำโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มเล็ก การตรวจสอบกิจการขนาดเล็กจำนวนมากทำโดยผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ (ซึ่งอาจเป็นผู้ปฏิบัติงานเพียงคนเดียว) ร่วมกับผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบอีกหนึ่งคน (หรือไม่มีผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ) การที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบมีขนาดเล็กทำให้การประสานงานและการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่มทำได้ง่ายขึ้น การจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมสำหรับการตรวจสอบกิจการขนาดเล็กไม่จำเป็นต้องซับซ้อนหรือใช้เวลานานนัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของกิจการ ความซับซ้อนของการตรวจสอบ และขนาดของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ตัวอย่างเช่น การใช้วิธีการจดบันทึกช่วยจำสั้น ๆ เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจสอบงวดก่อน โดยการสอบทานเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบและเน้นเหตุการณ์ที่สำคัญในการตรวจสอบที่เพิ่งแล้วเสร็จ การพูดคุยกับเจ้าของกิจการนั้นเกี่ยวกับข้อมูลใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในงวดปัจจุบันก็สามารถใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการวางแผน การสอบบัญชีในงวดปัจจุบัน ถ้าเรื่องดังกล่าวครอบคลุมเรื่องที่กำลังกล่าวไว้ในย่อหน้าที่ 8

ก14. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบเกี่ยวกับลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบนั้น¹²

แผนการสอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 9)

ก15. แผนการสอบบัญชีจะมีรายละเอียดมากกว่ากลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม ซึ่งรวมถึงลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบที่จะปฏิบัติโดยสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ การวางแผนวิธีการตรวจสอบเหล่านี้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาการสอบบัญชีเมื่อแผนการตรวจสอบได้มีการพัฒนาขึ้น ตัวอย่างเช่น การวางแผนวิธีการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชีมักจะเกิดขึ้นในช่วงแรก ๆ ของการตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม การวางแผนลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบเฉพาะเรื่อง ขึ้นอยู่กับผลของขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีอาจจะเริ่มปฏิบัติวิธีการตรวจสอบสำหรับบางประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชี และการเปิดเผยข้อมูล ก่อนที่จะวางแผนวิธีการตรวจสอบในส่วนที่เหลือ

ก16. ในการระบุลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการประเมินความเสี่ยงที่ได้วางแผนไว้และต่อเนื่องไปถึงวิธีการตรวจสอบ ซึ่งเกี่ยวข้องการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินมีความสำคัญทั้งในเชิงกว้างของข้อมูลและระดับของรายละเอียดที่แวดล้อมการเปิดเผยข้อมูลเหล่านั้น การเปิดเผยข้อมูลใน

¹² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 29-31

งบการเงินบางเรื่องอาจประกอบไปด้วยข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลในสมุดแยกประเภททั่วไปและสมุดแยกประเภทย่อย ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้และลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น

ก17. การพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินในช่วงแรก ๆ ของการตรวจสอบจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีให้ความเอาใจใส่อย่างเหมาะสมและมีเวลาที่เพียงพอต่อการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินได้ เช่นเดียวกันกับประเภทของรายการ เหตุการณ์ และยอดคงเหลือ การพิจารณาตั้งแต่ช่วงแรก ๆ ยังช่วยให้ผู้สอบบัญชีกำหนดผลกระทบต่อตรวจสอบในเรื่อง

- การเปิดเผยข้อมูลใหม่หรือปรับปรุงใหม่ที่สำคัญที่จำเป็น ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม เงื่อนไขทางการเงินหรือกิจกรรมของกิจการ (เช่น การเปลี่ยนแปลงในการจำแนกส่วนงานและการรายงานข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน ซึ่งเกิดจากการรวมธุรกิจที่มีนัยสำคัญ)
- การเปิดเผยข้อมูลใหม่หรือปรับปรุงใหม่ที่สำคัญจากการเปลี่ยนแปลงในแม่บทการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง
- ความจำเป็นในการใช้ผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีในการช่วยปฏิบัติวิธีการตรวจสอบเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลโดยเฉพาะ (เช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงินบำนาญหรือผลประโยชน์พนักงานเมื่อออกจากงาน)
- เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน ซึ่งผู้สอบบัญชีอาจปรึกษากับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล¹³

การเปลี่ยนแปลงแผนการสอบบัญชีระหว่างการดำเนินงานตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 10)

ก18. เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดหมาย มีการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ หรือเมื่อได้รับหลักฐานจากการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีอาจต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการตรวจสอบ ซึ่งส่งผลต่อลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบที่ได้วางไว้เดิม ตามการประเมินความเสี่ยงที่ได้มีการพิจารณาใหม่ เช่น ในกรณีที่ข้อมูลที่ได้รับแตกต่างจากข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนการตรวจสอบอย่างมีนัยสำคัญ ตัวอย่างเช่น หลักฐานการสอบบัญชีที่ได้จากการตรวจสอบเนื้อหาสาระอาจขัดแย้งกับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้จากการทดสอบการควบคุม

เอกสารหลักฐาน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 12)

ก19. เอกสารหลักฐานสำหรับกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมเป็นบันทึกการตัดสินใจที่สำคัญในการบริหารคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ และเป็นวิธีการสื่อสารเรื่องที่สำคัญกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจสรุปกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมในรูปแบบของบันทึก

¹³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 (ปรับปรุง) “การสื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแล” ย่อหน้าที่ ก13

ช่วยจำที่แสดงถึงการตัดสินใจที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตโดยรวม ช่วงเวลา และการปฏิบัติการตรวจสอบ

- ก20. เอกสารหลักฐานสำหรับแผนการสอบบัญชีเป็นบันทึกที่แสดงถึงลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการประเมินความเสี่ยง และวิธีการตรวจสอบในระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ที่ตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้ ทั้งนี้ยังใช้เป็นบันทึกสำหรับการวางแผนวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมที่ได้รับการสอบทานและอนุมัติก่อนเริ่มงานตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีอาจใช้แนวการสอบบัญชีที่เป็นมาตรฐานหรือรายการเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของงานตรวจสอบ และปรับปรุงตามความจำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของงานนั้น ๆ
- ก21. บันทึกเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญในกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี และผลของการเปลี่ยนแปลงในลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบที่ได้วางแผนไว้ จะสามารถใช้อธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญดังกล่าว และอธิบายถึงกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีนำไปใช้ในการตรวจสอบในท้ายที่สุด ทั้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงการตอบสนองที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างการตรวจสอบ
- ก22. เอกสารหลักฐานของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) อาจช่วยบันทึกการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญของลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตที่วางแผนไว้เกี่ยวกับการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

ข้อพิจารณาเฉพาะสำหรับกิจการขนาดเล็ก

- ก23. ดังที่กล่าวไว้ในย่อหน้าที่ ก13 การจัดทำบันทึกช่วยจำสั้น ๆ ที่เหมาะสมอาจใช้เป็นหลักฐานในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีในการตรวจสอบบัญชีของกิจการขนาดเล็ก สำหรับแผนการสอบบัญชีอาจใช้แนวการสอบบัญชีที่เป็นมาตรฐานหรือรายการเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของงานตรวจสอบ (โปรดดูย่อหน้าที่ ก20) ซึ่งจัดทำขึ้นบนข้อสมมติที่ว่าควบคุม¹⁴ มีจำนวนน้อย โดยผู้สอบบัญชีควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของงานตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชี

ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการรับงานสอบบัญชีครั้งแรก (อ้างถึงย่อหน้าที่ 13)

- ก24. วัตถุประสงค์ของการวางแผนการสอบบัญชีในครั้งแรกและของการตรวจสอบงบการเงินที่เคยตรวจสอบแล้วไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม สำหรับการสอบบัญชีในครั้งแรก ผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องขยายกิจกรรมการวางแผนการสอบบัญชี เนื่องจากผู้สอบบัญชีไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการเช่นเดียวกับการวางแผนการตรวจสอบงบการเงินที่เคยตรวจสอบแล้ว สำหรับ

¹⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564) ย่อหน้าที่ 26(ก)

การสอบบัญชีในครั้งแรก ผู้สอบบัญชีอาจพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้เพิ่มเติมในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี

- ผู้สอบบัญชีควรติดต่อกับผู้สอบบัญชีคนก่อน ตัวอย่างเช่น การสอบทานเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีคนก่อน เว้นแต่จะมีกฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไว้
- พิจารณาถึงประเด็นที่สำคัญ (รวมถึงการประยุกต์ใช้หลักการบัญชี หรือมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานการรายงาน) ที่ได้จากการปรึกษาหารือกับผู้บริหารของกิจการในช่วงแรกที่รับงานสอบบัญชี รวมทั้งแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการทราบถึงประเด็นเหล่านั้น และผลกระทบของเรื่องดังกล่าวต่อกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี
- วิธีการตรวจสอบที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอสำหรับยอดยกมา¹⁵
- การตอบสนองอื่น ๆ ที่ได้ออกแบบและนำไปปฏิบัติโดยสำนักงานสอบบัญชีสำหรับการรับงานสอบบัญชีเป็นครั้งแรก (เช่น ระบบการบริหารคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีอาจรวมถึงการตอบสนองที่กำหนดให้ผู้สอบบัญชีอื่นหรือผู้มีอำนาจที่เหมาะสมทำการสอบทานกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติวิธีการตรวจสอบที่สำคัญ หรือสอบทานรายงานก่อนการออกรายงานจริง)

¹⁵ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 510 “การตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก”

ภาคผนวก

(อ้างถึงย่อหน้าที่ 7-8 และ ก9-ก14)

ข้อพิจารณาในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม

ภาคผนวกนี้ได้ให้ตัวอย่างของเรื่องและผู้สอบบัญชีควรพิจารณาในการบริหารคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ ซึ่งเรื่องเหล่านี้หลายเรื่องจะส่งผลต่อกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชีในรายละเอียดของผู้สอบบัญชี ตัวอย่างจะครอบคลุมถึงเรื่องหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีต่าง ๆ ในขณะที่บางเรื่องที่จะอ้างถึงในลำดับถัดไปอาจกำหนดโดยมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับอื่น บางเรื่องอาจไม่เกี่ยวข้องกับการรับงานบางประเภทและอาจมีเรื่องอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้

ลักษณะของงานสอบบัญชี

- แม่บทการรายงานทางการเงินที่ใช้ในการจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินที่ตรวจสอบ รวมถึงความจำเป็นในการปรับปรุงให้เข้ากับแม่บทการรายงานทางการเงินอื่น
- ข้อกำหนดการรายงานเฉพาะสำหรับอุตสาหกรรม เช่น รายงานที่บังคับโดยหน่วยงานควบคุมอุตสาหกรรม
- ขอบเขตการตรวจสอบที่คาดหวังไว้ ซึ่งรวมถึงกิจการภายในกลุ่มที่คาดว่าจะมีการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบกลุ่มกิจการและขอบเขตที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มจะมีส่วนร่วม
- ลักษณะความสัมพันธ์ของการควบคุมระหว่างบริษัทใหญ่และกิจการหรือหน่วยธุรกิจที่กำหนดวิธีการจัดทำงบการเงินรวมของกลุ่ม
- ลักษณะของส่วนงานธุรกิจที่จะต้องตรวจสอบ รวมถึงความรู้เฉพาะทางที่จำเป็น
- สกูลเงินที่ใช้ในการรายงาน รวมถึงความจำเป็นในการแปลงค่าสกุลเงินของข้อมูลทางการเงินที่ตรวจสอบ
- ข้อกำหนดของการตรวจสอบงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ตามกฎหมายในประเทศ ข้อบังคับ หรือเหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจากงานที่ปฏิบัติเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ
- กิจการมีหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือไม่ ถ้าใช่ ผลงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในส่วนใดหรือขอบเขตใดที่สามารถนำมาใช้ได้ หรือผู้ตรวจสอบภายในสามารถให้ความช่วยเหลือโดยตรงต่อผู้สอบบัญชีสำหรับวัตถุประสงค์การตรวจสอบได้หรือไม่
- การใช้บริการขององค์กรที่ให้บริการของกิจการ และวิธีการที่ผู้สอบบัญชีจะรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับการออกแบบหรือการปฏิบัติตามการควบคุมขององค์กรเหล่านั้น
- ประเภทของหลักฐานการตรวจสอบจากครั้งก่อนที่คาดว่าจะนำมาใช้ ตัวอย่างเช่น หลักฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับวิธีการประเมินความเสี่ยงและการทดสอบการควบคุม

- ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อวิธีการตรวจสอบ รวมถึงความพร้อมของข้อมูลและเทคนิคการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบบัญชีที่คาดว่าจะนำมาใช้
- การประสานกันของขอบเขต และช่วงเวลาของงานตรวจสอบที่คาดหวัง กับงานสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล และผลกระทบต่อตรวจสอบจากข้อมูลที่ได้รับระหว่างการสอบทานดังกล่าว
- ความพร้อมของบุคลากรและข้อมูลของลูกค้า

วัตถุประสงค์ในการรายงาน ช่วงเวลาของการตรวจสอบ และลักษณะของการติดต่อสื่อสาร

- ตารางเวลาในการจัดทำรายงานของกิจการ เช่น ระหว่างปีและสิ้นปี
- การจัดการประชุมกับผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเพื่อปรึกษาหารือถึงลักษณะช่วงเวลา และขอบเขตของงานตรวจสอบ
- การปรึกษาหารือกับผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับประเภท และช่วงเวลาของการออกรายงานที่คาดหวังไว้ และการติดต่อสื่อสารอื่น ๆ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและโดยวาจา รวมถึงรายงานของผู้สอบบัญชี ข้อเสนอแนะที่เป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้บริหาร และการติดต่อสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล
- การปรึกษาหารือกับผู้บริหารเกี่ยวกับการสื่อสารถึงสถานะของงานตรวจสอบในระหว่างการดำเนินการตรวจสอบที่คาดหวังไว้
- การติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม เกี่ยวกับประเภทและช่วงเวลาของการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับงานตรวจสอบที่ปฏิบัติเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ
- ลักษณะ และช่วงเวลาของการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่คาดหวังไว้ รวมถึงลักษณะ และช่วงเวลาของการประชุมกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และช่วงเวลาของการสอบทานงานตรวจสอบ
- การพิจารณาว่าจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่สามหรือไม่ รวมถึงความรับผิดชอบต่อการรายงานตามกฎหมายหรือตามสัญญาที่เกิดจากการตรวจสอบ

ปัจจัยที่มีนัยสำคัญ กิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี และความรู้ที่ได้รับจากงานอื่น

- การกำหนดความมีสาระสำคัญตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 320¹ และรวมถึง (ถ้าเกี่ยวข้อง)
 - การกำหนดความมีสาระสำคัญในการปฏิบัติงานของกิจการภายในกลุ่ม และการติดต่อสื่อสารเรื่องดังกล่าวไปยังผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600 (ปรับปรุง)²

¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 320 “ความมีสาระสำคัญในการวางแผนและปฏิบัติงานสอบบัญชี”

² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600 (ปรับปรุง) “ข้อพิจารณาพิเศษ – การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม” ย่อหน้า 35-36

- ความคาดหวังเบื้องต้นเกี่ยวกับ ประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลที่อาจมีนัยสำคัญ
- การระบุในเบื้องต้นถึงส่วนที่อาจมีความเสี่ยงสูงต่อการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ
- ผลกระทบของความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ได้ประเมินไว้ในระดับงบการเงินโดยรวมที่มีต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแลและการสอบทานงาน
- ลักษณะที่ผู้สอบบัญชีเน้นกับสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบถึงความจำเป็นในการเป็นผู้สอบถามและการใช้การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อรวบรวมและประเมินหลักฐานการตรวจสอบ
- ผลของการตรวจสอบครั้งก่อนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความมีประสิทธิผลของการปฏิบัติตามการควบคุมภายใน รวมถึงลักษณะของข้อบกพร่องที่พบและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวของกิจการ
- การปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นที่อาจกระทบต่อการตรวจสอบกับบุคลากรของสำนักงานตรวจสอบที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานบริการอื่นให้แก่กิจการ
- หลักฐานเกี่ยวกับภาระผูกพันของผู้บริหารในการออกแบบ การนำไปปฏิบัติ และการมีไว้ซึ่งการควบคุมภายในที่เหมาะสม รวมถึงหลักฐานเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐานที่เหมาะสมของการควบคุมภายในเหล่านั้น
- การเปลี่ยนแปลงในแม่บทการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เช่น การเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินใหม่หรือปรับปรุงใหม่
- ปริมาณของรายการ ซึ่งอาจกำหนดว่าการที่ผู้สอบบัญชีจะเชื่อถือในการควบคุมภายในนั้นจะมีประสิทธิภาพต่อการตรวจสอบมากกว่าหรือไม่
- การให้ความสำคัญต่อการควบคุมภายในอย่างทั่วถึงทั้งกิจการเพื่อให้การดำเนินธุรกิจประสบผลสำเร็จ
- กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ในการระบุหรือจัดทำ การเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดไว้ตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง รวมถึง การเปิดเผยข้อมูล ซึ่งรวมข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลในสมุดแยกประเภททั่วไปและสมุดแยกประเภทย่อย
- การพัฒนาทางธุรกิจที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อกิจการ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและกระบวนการทางธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารคนสำคัญ การซื้อธุรกิจ การควบรวมกิจการ และการยกเลิกการลงทุน
- การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของอุตสาหกรรม และข้อกำหนดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการรายงาน
- การพัฒนาด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อกิจการ

ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของทรัพยากร

- ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางเทคโนโลยี และทรัพยากรทางปัญญาที่มอบหมายหรือจัดทำให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (เช่น การมอบหมายกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และการมอบหมายงานตรวจสอบให้กับสมาชิกในกลุ่ม รวมถึงการมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มซึ่งมีประสบการณ์ที่เหมาะสมทำงานที่อาจมีความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญสูง)
- ประมาณการระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ รวมถึงการกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบที่เหมาะสมสำหรับงานที่อาจมีความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญสูง

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์